

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Írtdotéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatali
munkások által közölve
szerkesztőség és kiadóhivatali Mátyás király-ter 4.
Telefon-szám 184.

Felolvas szerkesztő: FODOR KAROLY

Előfizetési árak:
Félévre 8 korona, egy évre 15 korona.
Vidakra félévre 9 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.

A HADSEGÉLYZŐ

hivatalban volt dolgom. Egy szegény család segélyügyét szerettem volna elintézni. A hivatal főnökét kerestem és egy fiatal leányka, legfeljebb 16—17 éves, jelentkezett, aki természetesen nem adhatott felvilágosítást. A hadsegélyező hivatal tehát vezető nélkül van. Nincsen, aki ezt a fontos hivatalt vezesse, ügyeit elintézzze, a szegény munktelen emberek dolgában érdemileg intézkedjék, végzetlen A hadsegélyezési hivatal azért szervezték meg, azért csinálták önálló hivatallá, mert érezték, hogy szükség van rá. Tavaly ilyenkor, amikor pedig kevesebb volt a nyomor, hivatal főnök állott az élén, aki minden segélyezett viszonyait alaposan ismerte, a rászorultakat segélyhez juttatta, az ügyeket gyorsan és humánusan intézte. Látete igazán közérdeket szolgált. Azonban a katonaságnál fontosabb érdekek úgy kívánták, hogy ezt a hivatal vezetőt bevonultassák. Helyét betöltötték egy érdekes, ambiciózus városi tisztviselővel, aki lelkes ügyszereccettel fogott a munkához és úgy látszott, hogy a hadsegélyezési ügyek ismét teljesen rendbe jönnek. De jött tej-endelet, kellett egy intelligens, érteimes ember a tej ügyekhez, hát elvitték a hadsegélyező hivatal vezetőjét teljes embernek és a hadsegélyező hivatal ismét gazdátlan, az ottani fontos ügyek bitangságba jutottak. Ezt úgy nem szabad hagyni. Gondoskodjanak róla, hogy a hivatal vezetőt kapjon, akinek más teendője nincsen, mint a hadsegélyezési ügyek vezetése és intézése. Ez a hivatal, ahol a rendeletek nagy tömegét és a segélyezettek ügyeit alaposan ismerni kell, egész embert kíván.

Semmi esetre se állítsanak megint úgy valakit oda, hogy az a hadsegélyezési ügyeket csak mellékfoglalkozásként intézi.

Az orosz forradalom

London. A Herald jelenti, hogy az orosz követség megerősíti Lenin leveretéséről szóló híradást.

Stockholmból jelentik, hogy a maximálisták Pétervárt bizton a kezükben tartják, a Gatsinát visszafoglalták, Kerenszky seregét megverték. Kerenszky 50.000 főnyi hadserege délfele menekül.

Washingtonból jelentik, hogy az Unió nem akar összeköttetésbe lépni a maximálistákkal, mert felfogásuk homlokegyenest ellenkezik.

Trozkij orosz külügyminiszter Buchanan angol nagykövetnél akart látogatást tenni, de Buchanan nem fogadta.

A király Görzben

Görzből jelentik: Öfelsége Karoly király megtekintette az isonzi csatatereteket, a parancsnokok előtt nagy elismeréssel nyilatkozott a teljesítményekről és meleg szavakban emlékezett meg az eztek vitézségéről.

Az olaszok katasztrófája

A sajtószállásról jelentik: Tegnap délelőtt és délután hajórajunk előnyomult, hogy hadseregünk balszárnyának segítségére legyen. A flotta egész a Piave torkolatáig nyomult előre és támadást intézett a Porte Azzó ellen. Az olaszok ütegállása ellen intézett támadásunk a legjobb eredménnyel járt. Az olaszok támadásunkra össztűzeléssel válaszoltak, de nekünk kárt nem okoztak, veszteséget nem idéztek elő. Az olaszok az utóbbi napokban néhány hatástalan repültámadáson kívül más életjelet nem adtak magukról. Az olaszok flottája Velence vidékéről előnyomult, de mihelyt a mi flottánkat megpillantották, visszavonultak.

Elhunyt bíró

Budapestről jelentik, hogy Vavrik Béla, a királyi kuria másodelnöke meghalt.

Anglia kis térfoglalása

A Wolff ügynökség jelenti: Anglia a frandriai offenzívánál mindössze 1430 négyzet kilométer területet tudott csak elfoglalni, míg viszont a központi hatalmak 4550 négyzet kilométert foglaltak el.

Svájc semlegessége

Luganóból jelentik: A francia kormány megafolja azt a híresztelést, mintha Franciaország Svájc semlegességét megakarná sérteni.

Új belügyminiszter

Egyik fővárosi lap arról értesül, hogy ha a kormányt rekonstruálnak, úgy a belügyminiszterium élére Ugron Gábor helyett Tóth János kultusz államtitkár nevezik ki belügyminiszterré.

Japán nem küld hadsereget

Japán körök állítják, hogy a japán kormány az orosz események folytán szükségessé vált hadsereg segítségét nem küld, mert husz hadosztály elküldéséhez 2 millió hajótér volna szükséges és ez a mai viszonyok mellett teljesen lehetetlen.

Két millió olasz menekült hazából

Luganóban egy piazenzából menekült olasz tanár, aki titokban átlépte a határt, a lapok tudósítóival az olasz eseményekről a következőket közölte:

Az olasz menekültek nagyszámáról fogalman sincs senkinek, körülbelül két millióra becsülik az elmúlt héten menekültek számát. Leírhatatlan jelenetek játszódnak le Kremonában, ahová pár ezer ember érkezett rettenetes állapotban és akiket a már előzőleg érkezett menekültek miatt csak egy-két házban tudtak elhelyezni, ahol alig háromszáz embernek jutott volna hely. A kitéhezett menekültek nekiesetek az élelmiszer készletnek, ami gyorsan elfogyott, úgy, hogy végül az állatok részére tett takarmányt is megették. A legtöbb menekült több, mint száz kilométert gyalogolt és teljesen kimerülve érkezett Kremonába. A menekültek nagyobb részét a pályaudvarokra rohantak, ahol a katonaság megakadályozta, hogy a vonatra szálljanak és sok helyen vérfürdőt rendeztek. A katonák a menekültek pártját fogták és tisztjékké lőttek. Velencéből minden értécebb műtárgyat Toscanába vitték. Az olasz nép különösen Észak-Olaszországban a legnagyobb zűrzavarban és tejetlenségben él, sejtik a nagy vereséget, de biztosat senki sem tud, mivel a központi hatalmak hivatalos jelentéseit a lapoknak közölni nem szabad. Már az ántánt segítségében sem biznak, mert sok francia híradás szól arról, hogy a francia csapatoknak Olaszországba való szállítása a francia közvéleményben nagy ellenzésre talált.

Clemenceau miniszterelnök

Páris. Clemenceau elvállalta a megbízást a kabinetelakításra.

Érvénytelenítették a vásárlási igazolványokat.

Működésbe lép a pénzügyőrség, határrendőrség és csendőrség.

Mint hogy a közlekedési miniszter arra a meggyőződésre jutott, hogy az átvevő bizottságok működésére az eddigi körzetekben és módzatok mellett nem fogja biztosítani azokat az eredményeket, amelyekre a hadsereg ellátása és a polgári szükséglet fedezhetése érdekében az országnak multhatatlannal szüksége van, a kormány új rekvirálási rendeletet hozott ki, amely ma érkezett meg Bajára.

Az új rendelet a rekvirálást kiterjeszti a nem termelők készleteire is. A kvótát meghaladó mennyiség tehát a nem termelők-től is átveendő.

Az új rendelet legfontosabb megközdése a vásárlási igazolványokra vonatkozik. A rendeletnek ez a része így szól:

„Mintán a vásárlási igazolványok kiállítására körül a hatóságok nem mindenütt jártak el azzal a körültekintéssel és szigorral, amely az adott viszonyok között indokolható s így az átvételi eljárás során az átvett készletek nagyrésze költségen ellen nem őrizhető szükségletekre vonatlik el a közszükséglet elől, az eddig be nem váltott vásárlási igazolványok további beváltását, illetve a bizottságoknak azt a jógát, hogy a fedezetlen házi és gazdasági szükséglet kiegészítésére a helybeli fölöslegről a Haditermény útján eladásokat eszközölhessenek — kénytelen vagyok a földmívelésügyi miniszter úrral egyetértőleg fölfüggeszteni és utasítani a bizottságokat, hogy az érvényesíthetetlen vásárlási igazolványok bevonása mellett az így fedezetlenül maradt házi és gazdasági szükségletekről külön-külön minden községre nézve készítsenek összesített kimutatásokat és azokat a törvényhatóság első tisztviselőjének azonnal küldjék be. A kimutatások a törvényhatóság egész területéről összesítve, ugy a házi, mint a gazdasági szükségletre nézve az eljárás egyöntetűsége céljából azonnal hozzám lesznek felterjesztendők.“

Azok tehát, akik abban bízogdottak, hogy be nem szerzett gabonaszükségletüket a vásárlási igazolványok alapján, amint az első rendeletet biztosította, az átvevő bizottságoktól vehetik át, erről a bizakodásukról mondjanak le.

A pénzügyőrség, határrendőrség és a csendőrség, még a mostani rekvirálási eljárás folya-

matá alatt megkezdi az elrejtett készletek felkutatását.

Fontos a rendeletnek az az intézkedése is, hogy a termelővel való elszámolás alapjául nem szolgálhat a cséplési eredmény bejelentés, hanem a bizottság-nak a termés tényleges mennyiségének kibubatólására kell törekedni. Számításba veendő tehát a bevetett terület és a termés átlag is.

A városnát

a legtöbb gondosságot és figyelmet most a szociális érdekek szolgálatára kell fordítani. Friss munkaakarattal és kedvvel fogjanak a munkához, melyre a szegénység rízóltó panaszsa sürget. A városnátról látni kell mindent, meg kell érezni a tömegek vágyait és érzéseit. A lakosság jóléte a város jólétét jeleni, a lakosság nyomorának sulya a városra nehezedik.

Akik ma koldusok maradtak, akikről a háború elvette azt is, amijük volt, azokról gondoskodjék a város minden jóakarattal és emberiségével.

A bajai társadalmat be kell vonni az emberbaráti kötelességek teljesítésébe és minden esz-közzel arra kell törekedni, hogy a sors sújtottjai mind kevesebbet szenvedjenek. A szegény gyerekek ügrének felkarolása ma mindenkifelel való kötelesség.

A gyerek, akinek az apja katonának ment és őt szenved a lövészárkokban, vagy életét áldozza a mindnyájunk ügyéért, kinek panaszkodjék, ha gyötű a hideg, az éhség, ha nincs betevő falatja, nincs rongya, amit didergő testére vegyern, niacs cipője, amiben az utcára menjen?

A város kötelessége mindent elkövetni a nehéz idők ártatlan áldozatait. De vannak még nagyobb kötelességei is a társadalomnak, amely önkéntes adójával siessen segíteni addig is, amíg majd az állam átveti a kötelességet és köteles adókkal fedezi a szegényügy terheit.

Igen dicséretes, ha a város gondol a szegényekre és védi őket ahogy tudja a téli szenvedésektől. De nem szabad a társadalomnak ezért magát elvonnia a kötelességtől. Baján vannak gazdag emberek, vannak akik jótékony célra mindig szívesen áldoznak. Most, a tél beövetkeztekor fokozott mértékben kell a szegényeket istápolni.

SATANELL

Fantaszitikum 4 felv. Főszereplő Fenyvesi Emil. Bemutatja szombaton és vasárnap az APOLLO.

H I R E K.

Hajza

Délben azzal fogadtak otthon, hogy ma krumpliceles van ebédre, de holnap már egy darab burgonya se lesz, mert a oseléd az utolsót szedte fel a pincéből. Gyorsan beakasztam a levest és így akartam tulesni a buscélküli ebéden, hogy siessak valahonnan krumplit teremteni. Siettem az alvégre, könyörögtem a kávéházi főpincérnek, voltam Kiscsávolyban és Istvánmeggén, telefonáltam Vaskutra és Csávolyra, de mintha összebeszéltek volna, mindent azt mondták, hogy nincs. Közben egy ódulát kaptam hazuról, amelyben barátságosan értesítettek, hogy nincs estére petróleum. Nosza, újra nyakamba vattom a világot, Drescher, Reiter, Grünhut, Stampf, Rosenfeld, Cserba, Wildman és minden boltos vendégül látott és mind azt mondta, hogy nemokra lesz. Z ír nincs, káposzta nincs, semmi sincs. Megyek Tinuszhoz, Pfeifferhoz, Ivánkához és végül a Heebli kapitányhoz. A csizmam ta'pa elkopott, de se zsír, se krumpli, se petróleum, se káposzta. És amíg e sorokat írom, veszem észre, hogy elfogyott a cigarettám. Hol veszek én most cigarettát? Ha már semmit sem tudok felhajtani, legalább jus-sak egy-két cigarettához. Hát hozzájutok?

A katonaiügyosztály felhívja mindazon alkalmatlannak nyilvánított népfelkelőket, akik önként vállalnak helyi szolgálatot, jelentkezzenek a katonaiügyosztálynál. — Amint értesülünk, a városi katonaiügyosztály a legközelebbi napokban 10—15 alkalmatlan népfelkelőt fog behívni tüzeltői szolgálatra. — Ma vasárnap Bajára érkeznek a 30 ik honvéd népfelkelő pótzászlóaljnak egy bizottsága, hogy a felmentettek hadikölcsönét intézze.

Tejügy. A tiszti főorvosi hivatal minden nap utal ki kisebb nagyobb mennyiségű tejet az uradalmi tejesarnokból és egyéb elárusítótól. Az összeírás esütörtökön befejeződött. Ezután következik a megállapítása annak, hogy milyen tejmennyiséget kell rekvirálni vidékről Bajára. Remélhető, hogy most már teljesen rendben lesz a dolog és mindenki kaphat tejet. Ezzel párhuzamosan folyik a tiszti főorvosi hivatalban a visszaélések ellen való eljárás. Akit bármely visszaélésen rajtakapnak, azt azonnal beidézik és kihágás miatt elítélik.

Feltüzelt szőlőhegy. Egy szegény asszony panassolja, hogy az elmúlt éjszaka suhane gyerekek sulyosan megkárosították. Antoni Sándorné egy kis darab szőlőnek tulajdonosúje.

Ebbe a kis szőlőbe betolakodtak két suhane, akik kiszédték az összes szőlőkarókat, felvágták az összes ott levő faanyagot és eltűzelték. Amikor az asszony szólt a suhancoknak, hogy ne károsítsák meg, megfenyagették. Antoninó a csendőrségnél tett az esetről jelentést.

Mindent összevásárolnak Baján az idegenek. A minapi hetivásáron például az történt, hogy egy vidéki asszony hat darab ludat árukt a pincen. A vevők odasereglettek, kérdezték az árakat és amikor az asszony a lud darabjéért 90 koronát kért, lett nagy szörnyűködés. Egyszerre csak odalép egy bácsalmási kereskedő, ígért a ludakért darabokéért 92 koronát, lefoglalozza és megveszi mind a 6 darabot. Ennél világosabb és aréatlanabb árdragítás nincs. De hiába minden sopánkodás, a ludak a kért árnál magasabb áron keltek el és nincs rendőr aki közbejelenjen. Más eset. Nincs a város egyetlen boltjában sem csera, harisnya alig kapható. Miért? Mert út járt egy pesti kereskedő és összevásárolta az egész város üzleteiben a cserát és a harisnyát.

Erélyes intézkedések a „lógások“ megszüntetésére. A hadügyminiszter most igen szigorú rendeleteket adott ki a szűkevények ellen, amit napi parancsban olvastak fel a csapat-testek előtt. A rendelet szerint ezután a jövőben már azok is, akik két-három napot „lógta“, ezután a haditörvényszék elé állítandók. Másik fontos intézkedése a rendeletnek az, hogy azután minden (lógó) katonaszűkevény vagyont is elkobozták. Eddig ilyen törvényt csak a hazaárulók ellen hoztak, de annak az alkalmatlansáira is a legtrikább esetben került a sor, mert a polgári bíróság mindig figyelembe vette az enyhítő körülményeket. A katonaság azonban más rendszer szerint fogja alkalmazni azt a rendeletet, mert erélyes eszközökkel akar véget vetni a katonaság körében lábrakapott szűkekének.

Iparosok kihágása nem büntethető. A belfügyminiszter körrendelet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben a büntető hatóságokat arra figyelmezteti, hogy a kereskedőknek, iparosoknak kihágási ügyekben való megidézését és büntetését lehetőleg kerüljék ki, mert ez a munkavesztéssel jár az államnak pedig most az az érdeke, hogy mindenki zavartalanul folytassa munkáját.

A filmtechnika legbravurósabb alkotása
M Ő W E
AZ URÁNIABAN

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: (ORVIN NYOMDA, BAJA).
Nyomatott a „Orvin“-könyvnyomda gyorsrajtóján Baján, Mátyás király-tér 8.

Urania MOZGÓ-SZÍNHÁZ

**Vasárnap
november 18-án**

d. u. 2, 4, 6 és este fel 9 órákor

A kinematografia legbravurosabb alkotása!

MÖWE

Gr. Dohna parancsnoksága alatt kifutott német segédcsirkalónak utja az Oceanon és az általa teljesített bajó elsőieszlések 4 f.

Idegen leány

drama 3 felvonásban.

**Vizbefuló
megmentése**

tanulságos.

Köszönetnyilvánítás.

Istenben boldogult, boldog emékkü férjem, illetve édesapánk elhunyt és végtisztsége alkalmával oly nagy mértékben nyilvánult meg a nekünk jóleső részvénytámasztás, hogy azt mindenkinek külön-külön megköszönni képtelenek vagyunk.

Ezért kérjük mindazon jóismerőseinket, jóbarátainkat és rokonainkat, akik részvénytámasztással a sorsajuttató fájdmunkát enyhíteni akarták, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Baja, 1917. november hó.

**özv. Spitzer Gézané
és családja.**

Elsőrendű veronai

szalámit kilonként 20 korona, kitűnő füstölt kolbászt 12 koronáért szállít utánvétellel Szóbl Mór Budapest, Felsőerdősor 26. sz. Nagyban előnyárak!

Eladó szőlő

A vasuti állomás közelében levő szőlőlakkházzal együtt eladó. Ugyanott eladó több ajtó, ablak és egy vaskálvha. Megtekinthető naponta d. u. 2-4 óráig. Id. Cserba György Kültelek 28. szám alatt

**Három- v. négy-
szobás házat
bérbevételere keresek.**
Jármer-vendéglő.

APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ BAJAN

Vasárnap, november 18-án
d. u. 2, 4, 6 és este fel 9 órákor.

Fenyvesi Emil

nagyszerű szerepe: A

SATANEL

Fantasztikus drámai
színdarab, nagyszerű
újdonosság! 4 részben.

GYUFA

vígjáték 2 felv.-ban.

**GENFI
LÁTKÉPEK**

terméskép.

Közgyűlési meghívó.

A KÖSZEGI KÁROLY-féle szab. motoros talajművelőgépgépgyár részvénytársaság

I. évi december hó 3-án délután 3 órákor Baján
a Bajai Takarékpénztár Tanácstermében

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg bemutatása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság megválasztása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.

5. Esetleges, a közgyűlés előtt legalább 5 nappal bejelentett írásbeli indokolt indítványok és javaslatok.

6. Az igazgatóság által a közgyűlés elé terjesztendő indítványok.

Budapesten, 1917. évi május hó 20-én

Köszegi Károly-féle szab. motoros talajművelőgépgépgyár r. t. igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból: Szavazati joggal a részvényes csak azon részvények után bír melyek legalább is 3 hónappal a közgyűlés előtt a társaság részvény könyvében a saját nevére irattak és a melyek a még le nem járt szelvényekkel a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál IV., Kálvin-tér 3. sz., vagy a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnál Budapest, V., József-tér 14. vagy a Bajai Takarékpénztárnál erről szóló megfelelő elismervény ellenében letéteményeztettek.

Minden egyes részvény után annak birtokosa, kinek

Mérleg számla. Vagyon: Anyag és árukészlet 23790 K 24 fill. Szabadalmi számla 750837 K 40 fill. Adósok 186237 K 26 fill. összesen 960864 K 90 fill. Teher: Részvénytőke számla 700000 K. Tartaléktőke számla 9539 K. Váltóleltámasztási számla 63406 K. 50 f. Hitelezők 182718 K 51 f. Egyenleg mint nyereség 5200 K 89 f. összesen 960864 K 90 f. Vesztesség és nyereség-számla. Tartozik: Adó számla 1370 kor. Költség számla 6046 K 63 fill. Kamat számla 6475 kor. 32 fill. Leírások 17000 kor. Utazási 908 kor. 91 fill. Egyenleg mint nyereség 5200 K 89 fill. összesen 37002 K 68 fill. Követel: 1915. évről áthozott nyereség 3404 K 86 fill. Heurich Lanz jutalék 33597 K 82 fill. Összesen 37002 K 68 fill. — Budapesten, 1916. évi december hó 31-én.

névire szól, egy szavazattal bír. Ötvennél több szavazatot azonban a részvényes még mások meghatalmazása folytán sem nyerhet.

Mások képviselőiben a szavazati jogot csupán részvényes gyakorolhatja, részvénytársaságokat, testületeket szabályszerű meghatalmazásokkal ellátott megbízottjaik, azonban kiskorúakat gyámjuk, nőket férjük, gondnokokat gondnokuk képviseli minden külön meghatalmazás nélkül.

Bárki is azonban csak úgy gyakorolhatja szavazati jogát, ha a letéti elismervényt a közgyűlésen felmutatja.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában.

Ujságkihordónak

a reggeli órákra jó fizetéssel
és mellékkeresettel felvesz egy
asszonyt, fiút, vagy rokkant ka-
tonát a „CORVIN“-K Ö N Y V N Y O M D A.

Főzőnőt

keresek, ki fejni is tud
Haynald-utca 38. szám.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz száll-
litva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35 —
150 cm	K 55 —
160 cm	K 75 —
180 cm	K 95 —
Kutmedence	K 25 —

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

Fiukat és leányokat

12 éves kortól kezdve nagy kere-
settel ujságárusoknak felvesz
LAZAR SAMUEL cég.

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám.

Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala